

1 Pats žodis „kūryba“ gali būti suvokiamas kaip meninė poeto kalba. Ir nors kai kam gali
2 atrodyti, kad kiekvienas meninikas stengiasi vaizduoti vien tik grožį bei harmoniją, visgi neretai
3 pasitaiko ir blogio vaizdinių, kurie, anot Šv. Augustino, leidžia ryškiau pajauti grožio spindesį.
4 Todėl poetas, vaizduodamas realiame pasaulyje vyraujančias negeroves, pavyzdžiui,
5 visuomenės pragmatiškumą ar XXa. žmogui tenkančias katastrofas, pabrėžia tikrųjų vertybių
6 žavesį. Menininkas, sukurdamas ryškų kontrastą tarp gėrio ir blogio, godumo išnaintą giraitę
7 paverčia savotiška bažnyčia, o pačią kūrybą įprasmina kaip vienintelę gyvenimo prasmę. Tačiau
8 kyla klausimas, ar menas gali pasipriešinti kūryboje vaizduojam blogiui?

9 Kūryba - tai galimybė trumpam atsiriboti nuo blogio. Meniška kalba padeda užgožti
10 nemalonią realybę ir atkurti tai, kas dėl tam tikrų priežasčių jau prarasta. Pasitelkiant vaizduotės
11 galia sugražinami širdžiai malonūs vaizdai, kurie paprastai kyla nepasitenkinant tikrovės
12 reginiais. Poetas, matydamas vaizdus, kurie jį skaudina, sugeba sugražinti kadaise gyvavusį grožį
13 bei harmoniją. Šią mintį norėčiau paaiškinti rementis romantizmo epochos atstovo A. Baranausko
14 poema „Anykščių šilelis“, kuri skyla į dvi dalis. Pirmoje dalyje poetas matydamas iškirstą mišką
15 eilėmis atkuria kadaise gyvavusį šilėlį. Samanų, grybų, medžių katalogai pabrėžia buvusią
16 gausybę, gyvybingumą. Dėl tokių palyginimų „pušelės kaip nendrės“, „berželiai kaip meldai“
17 praeityje žaliavęs miškas metaforiškai gali būti suprantamas kaip Dievo namai žemėje arba
18 bažnyčia, nes žvilgsnis eina vertikaliai žemyn (Dievo motyvas kūrinys sutinkamas
19 neatsitiktinai, Antanas Baranauskas buvo kunigas). Antroje dalyje jau pasakojama miško istorija
20 nuo seniausių laikų ir sukuriamas kontrastas tarp lietuvių pagonių didžiulės pagarbos miškui bei
21 vėlesnių kartų pragmatiško požiūrio. Poema baigiama nusiaubto, išnaikinto miško vaizdu, tokiu
22 būdu parodoma, kad lietuviai nesugebėjo išsaugoti ryšio su gamta. Kai kurie kritikai mano, jog
23 draugės Karolinos Praniauskaitės mirtis lėmė antros dalies pesimistinę nautiką. Tokia pabaiba
24 parodo, kad mišką iškirtus kūryba taip pat nebegali gyvuoti, nes gamta buvo poeto mūza. Menas
25 gali būti puikus būdas prikelti tai, kas dėl dvasinių vertybių nepaisymo buvo amžiams prarasta.
26 Šitokiu būdu menininkas kovoja su blogiu, tačiau paprastai tai gali būti tik laikinas pabėgimas nuo
27 skaudžios tikrovės, o ypač tuomet, kai prarasti vaizdai yra įkvėpimo šaltinis. Tokiu atveju blogis
28 sunaikina ne tik tam tikras vertybes bet ir pačią kūrybą, nes menininkas kurti be įkvėpimo tiesiog
29 negali. Todėl nors kūryboje ir gali atgimti grožis, baisios realybės tai neįveikia.

30 Visgi žmogus, kuriam kūryba yra didžiausia gyvenimo prasmė, sugeba joje atrasti
31 pasaulyje pradingusį gėrį. Juk ne kiekvienas žmogus galėtų savotiškai pabėgti nuo tikrovės ir
32 gyventi savo susikurtame vaizduotės pasaulyje. Nors ir kokia realybė būtų nemaloni, individas
33 yra linkęs kentėti. Tačiau kai kurie meninės prigimties žmonės, vertinantys grožį kaip
34 aukščiausią vertybę, o kūrybą kaip vientintelę gyvenimo prasmę, neišsigasta atsiriboti nuo jį
35 supančios aplinkos. Šią mintį norėčiau paaiškinti rementis modernistu, estetinės poezijos kūrėju
36 H. Radausku, kuris savo skambiais žodžiais „Pasauliu netikiu, o pasaka tikiu“ pabrėžia
37 atsiribojimą nuo tikrovės. Jam kūryba- tai tarsi dvasios namai, kurie yra brangesni bei mielesni
38 negu XXa pasaulis. Pasak jo, tikrovė yra vien tik blogis, kurį eilėratyje „Laiškai sau pačiam“ iš
39 rinkinio „Strėlė danguje“ poetas metaforiškai vaizduoja kaip nuolat besisukančią vežimo ratą ar
40 galvą. Jis teigia, kad blogis yra mūsų kiekvieno prigimtyje ir kad jokia katastrofa negalėtų
41 pakeisti žmogaus dioniškosios esybės „nei badas, nei maras, nei karas, /Nei pragaras mūs
42 nepakeis.“ Tačiau lyrinis eilėraščio subjektas nesutinka taikytis ir todėl pabėga į kita pasaulį,
43 kuriame vyrauja gėris, viltys, svajonės. Būtent žodžiai „Ir sau laiškus – eiles rašau“ įvardija
44 meninko pasitraukimą į kūrybą. Individas išties neretai jaučiasi svetimas ir nesuprastas, bet
45 nerasdamas jokios išeities toliau kankinasi. O tuo tarpu žmonės, kurie nebijo atsiriboti nuo esamo
46 pasaulio, susikuria širdžiai mielą erdvę. **///500ž.** Žmogus, gyvenime labiausiai vertinantis meną,
47 tampa savo gyvenimo kūrėju. Todėl kūringam žmogui kūryba yra puikus ginklas kovojant su
48 betkoku blogiu.

49 Apibendrinant tai, kas buvo pasakyta, norisi pabrėžti, jog paprastai kūryboje blogis
50 vaizduojamas dėl realiame pasaulyje vyraujančių negerovių, kurios gali būti tiek žmonių
51 pragmatiškumas, tiek tam tikri įvykiai, kurie verčia žmogų jaustis svetimu ir nesuprastu.
52 Menininkas, aprašydamas blogį tokiu būdu išryškina tikrąsias vertybes bei grožį: gretinant iškirsto
53 ir gyvavusio miško vaizdus sukuriamas lyg prarasto rojaus sodo vaizdas, o tuo tarpu
54 pavaizduojant XXa. katastrofų laikotarpį kūryba įprasminama kaip gyvenimo prasmė. Ir nors
55 kūryba meninkui gali tapti išties puikiu ginklu kovojant su visomis negerovėmis, tačiau kai
56 blogis yra sunaikinęs menininko mūzą, tai kūryba miršta kartu su ja, neįveikdama realiame
57 pasaulyje įsigalėjusio blogio.
58